

Correctievoorschrift VWO

2008

tijdvak 1

muziek

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
  - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 81 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

F. Tuma - Stabat Mater

1 maximumscore 2		
• orgel		1
• cello en/of contrabas		1
2 maximumscore 1		
Een baspartij met cijfercodering waaruit opgemaakt kan worden welke akkoorden er gespeeld moeten worden.		
3 maximumscore 2		
twee van de volgende:		
– tenor, maat 5/6: e		
– alt, maat 6/7: a		
– bas, maat 9/10: f		
– sopraan, maat 10/11: d		
per juist antwoord		1
4 maximumscore 1		
d mineur		
Indien D (hoofdletter) zondere nadere aanduiding		0
5 maximumscore 1		
één van de volgende:		
– melisma		
– chromatiek		
6 maximumscore 3		
drie van de volgende:		
– sterkere dynamiek / luider		
– lange melisma's / toonladderfiguren		
– kleine notenwaarden / zestiende noten / beweeglijker melodie		
– syncopische accenten / aktiever ritme		
– polyfoon		
– grotere toonumfang (in de meeste partijen)		
per juist antwoord		1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 1

één van de volgende:

- om de hevigheid van de pijn uit te drukken / verandering van (droeve) emotionele staat naar felle actie
- In (vocale) barokmuziek komen grote contrasten bij sfeer- of betekeniswisselingen in de tekst vaak voor.

8 maximumscore 2

┌──────────┐ □
b - t - a - s - b

per haak juist

1

9 maximumscore 2

twee van de volgende:

- (overwegend) chromatisch
- (deels) sequensmatig
- (deels) motiefherhaling

per juist antwoord

1

10 maximumscore 2

• ritme juist

1

• toonhoogte juist

1

11 C

12 maximumscore 2

twee van de volgende:

- gebruik van continuo
- (in dit deel) typische aria-opbouw / zelfstandige instrumentale inleiding
- barokke motoriek
- sterke contrasten in de muziek, gekoppeld aan de inhoud van de tekst
- maat in plaats van tactus
- tonaal in plaats van modaal / sterk harmonisch gericht
- (in dit deel) chaconnevorm

per juist antwoord

1

N. Paganini - Vioolconcert nr. 1, deel 3 (rondo)

13 maximumscore 2

zie de haken boven de balk

Indien drie antwoorden juist

2

Indien twee antwoorden juist

1

Indien één antwoord juist

0

14 maximumscore 1

twee van de haken onder de balk

Opmerking

Alleen als beide haken zijn aangegeven 1 scorepunt toekennen.

15 maximumscore 1

een pijl bij de opmaat van maat 15 (vanaf de 32e noten in maat 14)

16 maximumscore 1

één van de volgende:

- Er is (bij het begin van maat 14) gemoduleerd naar de dominant / A majeur.
- Dit thema heeft een voorzin-nazin structuur.

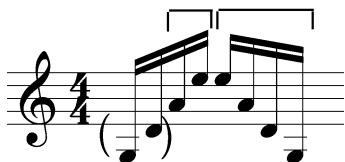
17 maximumscore 3

- begeleiding thema 1 (één van de volgende): 1
  - doorlopende ritmische begeleiding op elke achtste (in de strikerspartij) / begeleiding (van de hoge strijkers) ook na de tel
  - toevoeging van lange tonen / akkoordtonen
  - Er spelen klarinetten/houtblazers mee.
- instrumentatie thema 2 en slotgroep:
  - melodie: wordt gespeeld door de (1e) vioolgroep 1
  - begeleiding: tutti / toevoeging van slaginstrumenten / koperen blaasinstrumenten 1

P. Schat - Aap verslaat de Knekelgeest

26 maximumscore 2

per haak juist

1

27 maximumscore 3

- noten: g - cis - bes - c - e - d - a - dis - b - f - as - fis

Indien alle noten juist

2

Indien ten hoogste drie fout

1

- reeks: twaalftoonreeks

1

28 maximumscore 3

zangpartij (twee van de volgende):

- De melodielijn volgt vaak de tekstlijn/tekstaccenten.
- Het doet gesproken aan.
- grotendeels gelijke notenwaarden
- Het is syllabisch.

begeleiding:

- De zang wordt aan het eind van elke frase ondersteund met akkoordsamenklanken / de begeleiding geeft de zanger veel ruimte (bijvoorbeeld door deels rust te houden tijdens diens partij).

per juist antwoord

1

29 maximumscore 2

zangmelodie (één van de volgende):

- Er wordt gezongen in langere notenwaarden.
- De toonomvang is kleiner.
- Er zijn minder toonherhalingen.
- De melodie is meer gevarieerd.
- De melodie is meer doorgaand.

structuur van de begeleiding (één van de volgende):

- Alle instrumenten volgen grotendeels het ritme van de zangpartij / homofoon.
- Er is alleen sprake van begeleiding, er zijn geen solopartijen.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

34 maximumscore 2

twee van de volgende:

- vaak voortdurende herhaling van de eerste drie noten en/of laatste noot
- Het motief wordt in verschillende liggingen gespeeld.
- Het motief wordt in vergroting gespeeld.
- Het motief wordt verlengd/uitgebreid.
- De vierde toon van het motief wordt anders gespeeld: op dezelfde toonhoogte als de derde / met een kleiner of groter interval dan de kleine tert.

per juist antwoord

1

35 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Er klinken veel verschillende lagen/motieven tegelijkertijd.
- De motieven zijn heel divers van aard: de fluit speelt in hoog register met zeer kleine notenwaarden / de hoorns spelen met hopfiguur / klarinet/fagot spelen in kleine notenwaarden staccatissimo.
- Er klinken lang aangehouden tonen in een hoog en/of laag register.
- Er vindt verdichting van het ritme plaats.
- Er vindt veel motiefherhaling plaats.
- voortdurend/veelvuldig tremolo

per juist antwoord

1

36 maximumscore 3

drie van de volgende:

- Er zijn veel dissonante passages / onopgeloste dissonante akkoorden.
- Er zijn veel atonale passages.
- Er komen onder andere twaalftoonreeksen in voor.
- Er worden bijzondere zang- en stemtechnieken gebruikt / er komt Sprechgesang in voor.
- bijzondere instrumentencombinatie: klavecimbel en marimba
- Het is dikwijls in kamermuziekachtige instrumentatie.
- Er komt een marimba in voor.
- Er komen veel maatwisselingen voor.
- Er komt polyritmiek voor.
- Er komen citaten in voor.

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 Hero - Les fleurs

37 maximumscore 2

- gitaar
- contrabas
- slagwerk en/of maracas o.i.d.

Indien drie of vier antwoorden juist	2
Indien twee antwoorden juist	1
Indien één antwoord juist	0

38 maximumscore 1

regel 3

39 maximumscore 1

één van de volgende:

- Het is een meer zelfstandige partij.
- Het is een tegenmelodie.

40 maximumscore 1

maat 4: tel 1

41 maximumscore 2

- tijdens: kwartnoot op tel 2 en 4 / meer afterbeat 1
- aan het eind: syncope op tel 3 en 4 / accenten op de 2e helft van de tel 1

42 maximumscore 1

43 maximumscore 4

1e gedeelte

- (gestopte) trompet(ten) (en klokkenspel) 1
- beschrijving melodie (één van de volgende): 1
  - speelt vaak op tweede deel van elke tel
  - maakt gebruik van syncopes
  - speelt aan het eind van maat 2 en 4 een dalend loopje

2e gedeelte

- strijkers/koor/zangstemmen 1
- beschrijving melodie (één van de volgende): 1
  - lange notenwaarden
  - loopt parallel aan het basthema

Vraag	Antwoord	Scores
44	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • couplet 3: aan-/opvulling / vraag en antwoord • couplet 4 (één van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – tegenmelodie – Er wordt nauwelijks meer tekst gezongen (scatvocal). 	1 1
45	maximumscore 1	
	<p>één van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – drukkere slagwerkpartij – drukkere contrabaspartij – extra accent in de begeleiding 	
46	maximumscore 2	
	<p>intro - A - B - overgang - C - tussenspel - A - B - overgang - C (fade out)</p> <p>per A-B-C groepje juist</p>	1

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 4 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

---

blok 1	F. Tuma - Stabat Mater Currende o.l.v. Erik van Nevel Accent ACC95108 D
blok 2	N. Paganini - Violconcert nr. 1, deel 3 (rondo) Orchestra da Camera Italiana; solist en dirigent: Salvatore Accarda EMI classics 5 56902 2
blok 3	P. Schat - Aap verslaat de Knekelgeest Nationale Reisopera Donemus CV 73
blok 4	4 Hero - Les fleurs Creating patterns